

ДО
Д-Р АСЕН МЕДЖИДИЕВ
СЛУЖЕБЕН МИНИСТЪР НА
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
пл. "Света Неделя" № 5
гр. София 1000

Относно: Нарастваща заболяемост от COVID-19 в страната и случаи на нарушени права на пациенти и медицински персонал

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МЕДЖИДИЕВ,

Като национален омбудсман, съм силно обезпокоена и се обръщам към Вас във връзка с поставени на моето внимание от граждани, а също от медицински персонал, проблеми, имащи отношение към техни права в условията на нарастващ брой случаи на COVID-19 в цялата страна.

Причина за възникване на сериозно напрежение сред персонала на лечебните заведения е прекратяването, поради отпадането на извънредната епидемична обстановка, на изплащането на ежемесечно допълнително възнаграждение на работещите на първа линия и на персонала, пряко зает с изпълнение на дейностите, свързани с мерките за превенция и борба с COVID-19, както и на допълнителните трудови възнаграждения на персонала на изпълнителите на болнична медицинска помощ, изплащани по реда на чл. 5 от Закон за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г.

Бих искала да припомня, че посочените допълнителни възнаграждения бяха въведени с аргумента, че са ефективна и устойчива мярка за справяне с разпространението на COVID-19 и съществен фактор за мотивация на персонала. След отпадането им, работещите в системата на здравеопазване съобщават за наличието на проблеми и обръщат внимание, че се наблюдава сериозно увеличение на случаите на COVID-19, с произтичащо от това повишено натоварване на лечебните заведения и риск за работещите в тях и техните близки.

Отбелязват, че ежедневният им контакт с пациенти с коронавирус, създава сериозен риск както за самите тях, така и за близките им. Припомнят, че много техни колеги не са преживели болестта, както и членове на техните домакинства. Обръщат внимание, че отпадането на допълнителните възнаграждения оставя тях и техните семейства с доходи, идентични на тези отпреди пандемията. В същото време, ръководители на лечебни заведения за болнична помощ отбелязват, че не са в състояние да повишат възнагражденията на персонала, поради постоянно растящите цени и разходи. В тази връзка се съобщава и за случаи на противопоставяне на персонала на различните лечебни заведения, което рефлектира и върху правата на пациентите.

За съжаление, все още наблюдаваме и случаи на отказ на болници да приемат пациентите, в това число транспортирани от екип за спешна помощ, когато се налага в

продължение на няколко часа да търсят лечебно заведение, в което да бъде настанен пациентът, чието състояние често е животозастрашаващо.

Бих искала да обърна внимание също, че в момента достъпът на гражданите до тестове за COVID-19 не е гарантиран. Тестовите по метода PCR в извънболнична помощ, с които е възможно откриване на заболяването в съвсем ранен етап, в момента могат да назначават само специалисти, към които пациентите се насочват едва при възникване на усложнения, като същевременно бързите антигенни тестове все още се заплащат изцяло от пациента.

Това са само част от наболелите проблеми, които бих искала да поставя на Вашето внимание и като омбудсман, на основание предоставените ми от закона правомощия да препоръчам своевременно обсъждане и предприемане на мерки за тяхното решаване, при гарантиране както правата на пациентите в условията на пандемия, както и трудовите и професионални права на работещите в системата.

Бих искала също да посоча необходимостта от осигуряване на гарантиран достъп на гражданите до ваксини срещу COVID-19 и недопускане на случаи желаещите да се ваксинират да бъдат връщани по различни причини.

Вярвам, споделяте мнението ми, че в условията на нарастващ брой на потвърдените случаи на COVID-19 в цялата страна и въведените в тази връзка в много области временни противоепидемични мерки, следва да бъде осигурена готовност на здравната система да се справи с проблемите, като не се допускат случаи на нарушени права на пациентите и същевременно бъдат създадени необходимите условия за работа на персонала, в това число относно неговата мотивация и размер на заплащане. В тази връзка, бих искала отново да отбележа сериозния дефицит на кадри в системата и необходимостта от мерки и стратегия за неговото преодоляване.

На основание чл. 28 от Закона за омбудсмана очаквам да ме информирате в нормативно установения срок за Вашето становище и предприетите действия.

С уважение,

**ПРОФ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**